

Schakend Nederland - december 1992

Dap Hartmann: Perfecte score

Alleen voor de allerbesten is de perfecte score weggelegd. Tim Krabbé memoreerde de honderd procent score die Fischer ooit in het kampioenschap van de Verenigde Staten behaalde, en reikte vervolgens de eerste prijs in het Nederlands kampioenschap computerschaak 1992 uit aan Ed Schröder. Diens programma, Rebel, had even tevoren de score van 11 uit 11 gerealiseerd.

Het is niet de eerste keer dat Rebel alle partijen van het NK wint, en het geeft de enorme klasse van het programma aan. Door het uitblijven van een micro-wereldkampioenschap dit jaar, prolongeerde Rebel automatisch zijn vorig jaar zeer terecht behaalde wereldtitel, en mag dus het sterkste micro-computer schaakprogramma ter wereld heten. Het draait op een zogenaamde RISC-processor, die op een kaart is gemonteerd welke in ieder type PC gestoken kan worden. Onafhankelijk van de snelheid van die PC speelt Rebel een zeer behoorlijke partij schaak. Het aardige is dat niet alleen het programma (software) van Nederlandse makelij is, maar ook de kaart zelf (hardware). De oorsprong van dit zeer succesvolle concept ligt bij de Rotterdamse firma TASC. Ook het programma The King van Johan de Koning werkt volgens dit principe.

Record aantal deelnemers

Nederland speelt een vooraanstaande rol in de computerschaakwereld. De twaalf nationale kampioenschappen die tot nu toe zijn gespeeld, fungeerden als de kinderkamer waarbinnen een aantal schaakprogrammeurs de overgang van amateur naar professional konden verwezenlijken. Sinds 1981 hebben niet minder dan 50 verschillende pro-

Perfecte score

■ DAP HARTMANN

gramma's een of meerdere keren deelgenomen aan dit toernooi; twee programma's waren alle twaalf keer aanwezig. Dit jaar bracht het grootste deelnemersveld tot nu toe op de been: 22 programma's, waaronder vijf debutanten. Zeer verrassend was het relatief hoge niveau van deze nieuwelingen. Het programma Goldbar 92 (Bart Goldhoorn & Henk van Dorp) eindigde zeer verrassend op een gedeelde vijfde plaats. Routinier en meervoudig toernooiwinnaar Frans Morsch (Quest) merkte treffend op: "Die nieuwe programma's hebben allemaal transpositietabellen en singular extensions, maar van dubbel pionnen weten ze niks". Hiermee gaf hij aan dat het tactisch redelijk tot goed met die programma's gesteld was, maar dat er positioneel nogal het een en ander aan ontbreekt.

Partij

Als voorbeeld van de efficiëntie waarmee Rebel zijn tegenstanders overmeestert volgt de confrontatie met ProChess, het programma van Tom Pronk, dat voor het tweede achtereenvolgende jaar als beste amateurprogramma eindigde. Niettegenstaande die prestatie werd ProChess vakkundig, en bijna kinderlijk eenvoudig verslagen.

Prochess-Rebel

NK Computerschaak 1992

1. e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. d4 Pxe4 4. Ld3 d5 5. Pxe5 Ld6 6. 0-0 0-0 7. Le3

Gebruikelijk zijn hier de zetten Pc3, Pd2, of c4. Ook f3 en Te1 zijn speelbaar gebleken.

7. ..., Pd7 8. Pxd7 Lxd7 9. c4

Gezien het vervolg denk ik dat wit hier al in de problemen zit. 9. ..., Dh4 10. g3

Dit geeft Rebel een aanknopingspunt dat zeer effectief aangevat zal worden.

9. ..., Dh3 11. cxd5 Lg4 12. Le2 Lxe2 13. Dxe2 Tae8 14. Tc1

14. ..., f5!

Zeer goed gespeeld. Rebel slaat de spijker op zijn kop: g3 kan worden aangevallen, terwijl de loper op e3 indirect gepend staat. Voorts wordt de f-lijn voor zwart geopend.

15. Pd2 f4 16. gxf4 Pxf2 17. Dxf2 Txe3 18. Te1 Txe1+ 19. Dxe1 Lxf4 20. Pf1 Dg4+ 21. Kh1 Df3+ 22. Kg1 Dxd5 23. Dc3 Tf6 24. Pg3 Lxg3 25. hxg3 Th6 26. Te1 Dh1+ 27. Kf2 Dh2+ 28. Kf3 Tf6+ 29. Ke4 Dg2+ 30. Ke5 Tf3 31. Db4 Dxc3+ 32. Kd5 Tf5+ 33. Te5 Df3+ 34. Kc4 Txe5 35. dxe5 Dg4+ 36. Kb3 Dxb4+

Wit geeft het op.

Eindstand

1. Rebel 11; 2. The King 2.0 9; 3. Kallisto 8½; 4. Quest 8; 5. Prochess, Goldbar 92 6½; 7. Dappet, Nightmare, Touch 6; er waren 22 deelnemers.